

Дар пюдяності

Як важливо, щоб у кожній школі перед очима не тільки дітей, а й педагогів завжди був живий взірець людини високоосвіченої, справедливої, доброї, у якій ці якості гармонійно поєднуються, утворюючи те неповторне, що називають просто і емно — людяність.

Коли роздумую про долю моєї старшої колеги, ветерана педагогічної праці В.І. Катеринчик, то дивуюсь, які тяжкі випробування випали на долю цієї жінки і, здається, не знищили, а зміцнили її особливий дар людяності. Більше

того — цей дар передався багатьом її вихованцям впродовж десятиліть вчительської діяльності в рідних Пустомитах, Жалянці, Мощонах, Люцинові — всюди, де доводилось навчати маленьких дітей Віри Іванівни.

В тяжкі післявоєнні роки вона стала першою місцевою вчителькою молодших класів в Пустомитах. Віра Пилипей (це її дівоче прізвище) вже тоді була прикладом прагнення до знань для юних односельців, бо старанно вчилася спочатку у місцевій школі, потім — у Ве-

ликомежирицькій десятирічці, а після закриття цього закладу фашистами — у неблизькій від рідних місць Березнівській гімназії. Досі згадує, як батько запрягав вороних коней у бричку і їхав з дочкою до Березного, радісно гукаючи пустомитівцям, що стрічались їм на дорозі: «Розступіться, вчительку везу!» Родина Пилипеїв любила і вміла працювати, надбала чимале господарство в Жорнівці, але у війну будинок згорів, підпалений окупантами, загинули дві сестри Віри Іванівни. Як прогнали фашистів, то запропонували їй чити дітей, відтак почала працювати в сільській школі, заочно здобула педагогічну освіту в Острозькому педучилищі. Але молоду вчительку чекав ще один удар долі: за доносом недобррозичливої колеги Віру звинуватили у зв'язках з оунівським підпіллям і засудили на відбуття покарання в далекому Сибіру. В колонії ГУЛАГу під номером 09 працювала на лісоповалі. Освіченість дівчини децю полегшила долю — її призначили бригадиром колективу з 15 жінок.

Жахливі умови каторжної праці Вірі Іванівні важко згадувати. Щоб виконати норму — заготовити 8 кубометрів деревини в засніженому лісі, — надривали свої тендітні жіночі руки безневинно засуджені жінки. Холод, голод, смерть панували в їх таборі. Віра Іванівна, як могла, полегшувала працю підлеглих. Та світлим промінчиком душевного тепла була для Віри зустріч в Сибіру з Ганною Самолюк, уродженкою Могилян Острозького району. Згодом їх знайомство посприяло тому, що Ганна знайшла свою долю у Малатині, вийшовши за-

між за земляка подруги Миколу.

Невдовзі Віру Пилипей перевели на роботу в кар'єр з видобутку слюди для потреб авіаційної промисловості. І лише після смерті Сталіна вона була реабілітована і повернулася додому.

Чорні роки несправедливого сибірського покарання не зробили черстою душу нашої вчительки, її людяність, інтелігентність, зовнішня привабливість вразили молодого парубка Романа Катеринчика з Річиці, і невдовзі вони одружились, створили міцну і дружну сім'ю. Відтак Катеринчики виростили, вивчили двоє дітей. Старший їх син Ярослав отримав вищу освіту і працює на Рівненському державному телебаченні, член Спілки журналістів України, молодший Володимир пішов стежкою матері — став вчителем фізики і математики. Нині Володимир Романович — завуч однієї з шкіл Рівного. Люблять поважні сини приїжджати в рідні Пустомити, допомагати батькам по господарству. А Віра Іванівна хоч і давно на заслуженому відпочинку, але не стоїть осторонь громадських справ села, бере участь у місцевій «Просвіті», зустрічається зі своїми вихованцями. А їх у старій вчительки немало. І серед них, зокрема, ті, хто продовжує її справу сіяча розумного, доброго, вічного. Так, Віктор Калюжний став лауреатом рівненського конкурсу «Вчитель року», його сестра Тетяна — теж вчитель. І перелік педагогів-вихованців Віри Катеринчик можна ще довго продовжувати. Чи не це все є часткою того великого почуття, яке називають щастям? А це — прижиттєвою нагородою за сумлінно пройдений трудовий шлях. І людський.

Валентина
ГЕРАСИМЧУК,
вчитель-красзнавець с.
Малатин.

На фото: Віра КАТЕРИНЧИК з синами в 60-ті роки.